

Dr. Vida Sándor*

PSZEUDOVÉDJEJY ÉS DOMÉNNÉV ROSSZHISZEMŰ REGISZTRÁLTATÁSA – AZ EU BÍRÓSÁGÁNAK ÍTÉLETE

Mind a közösségi védjegyjog, mind a doménnevekre vonatkozó közösségi rendelet tartalmazza a rosszhiszeműség tilalmát. Az ilyen tárgyú jogesetek azonban – szerencsére – nem gyakoriak. Ennek egyik oka, hogy a rosszhiszeműség bizonyítása nem egyszerű.

A korábbi jogok fennállásának pusztán ismeretét vagy a használati szándék hiányát önmagában a közösségi jog nem tekinti elegendőnek a rosszhiszeműség megállapításához. Hasonló a helyzet, mint a tisztességtelenséggel: további körülmények szükségesek ahhoz, hogy a rosszhiszeműség megállapítható legyen.

Tényállás

A svéd felperes meglepően nagyszámú, összesen 180 doménnevet regisztráltatott, ezek a köznyelvben szokásos elnevezések voltak. Közöttük szerepelt a jogvita tárgyát képező *www.reifen.eu* (magyarul: gumiabroncs) doménnév is. E doménnév regisztrálásának alapjául a svéd felperes &R&E&I&F&E&N& védjegye szolgált. A felperes állítása szerint a *www.reifen.eu* doménnéven gumiabroncs-kereskedelmi internetes portál üzemeltetését tervezte, de a folyamatban lévő bírósági eljárásra, valamint az előzetes választottbírósági eljárásra tekintettel nem tett semmilyen jelentős előkészületet ennek kiépítésére.

A Svéd Iparjogvédelmi Hivatalnál (*Patent and Registration Office*) bejegyzett &R&E&I&F&E&N& védjegy tehát gyakorlatilag a doménnév regisztrálásának alapjául szolgált, azaz a „korábbi használatra jogosultság” pozíciójának megszerzését, tehát az annak alapján történő kedvezményes doménnév-regisztrálás lehetőségének biztosítását támasztotta alá.

Az osztrák alperes a REIFEN szóvédjegy jogosultja a Benelux államokban. Ezenfelül az alperes a „reifen” szó közösségi védjegybejegyzése iránti kérelmet is nyújtott be a 3. osztályba (ablaktisztító szerek), valamint a 35. osztályba (ablaktisztítás) tárgyban.

Az alperes a *www.reifen.eu* doménnév felperes részére történő regisztrálását megtámadta a Cseh Választottbíróság előtt, amely határozatával¹ helyt adott az alperes panaszának, a „reifen.eu” doménnevet visszavonta a felperestől, és azt az alperesnek ítélte.

* jogtanácsos, Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

¹ GRUR Int., 2006, p. 947.

A választottbíróóság úgy vélte, hogy a jogi analógia elve alapján a választottbíróósági eljárásokban a regisztrátorra (EURid) vonatkozó ítélkezési gyakorlatot a doménnév birtokosára vonatkoztatva ebben az eljárásban is figyelembe kell venni. Ennek megfelelően a valamely védjegyben szereplő „&” karaktert nem elhagyni, hanem átírni kell. A felperes nyilvánvalóan meg akarta kerülni a .eu felső szintű domén bevezetéséről szóló 874/2004 rendelet (a továbbiakban doménrendelet) 11. cikke második bekezdésében foglalt technikai szabályokat. Így a vitatott doménnév regisztráltatása során rosszhiszeműen járt el.

A felperes a doménrendelet alapján keresetet nyújtott be az osztrák bírósághoz, amelyben annak megállapítását kérte, hogy nem kell átruháznia a „reifen.eu” felső szintű doménnevet az osztrák alperesre, másodlagosan pedig annak megállapítását kérte, hogy a választottbíróóság határozata semmis.

Az osztrák alperes a kereset elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint a doménrendelet célja, hogy elkerüljék a doménnevek rendszeres és tömeges regisztrálását, és hogy az igényelt szokásos elnevezések regisztrálását először csak az általános regisztrálási szakaszban tegyék lehetővé, ezt pedig a felperes visszaélésszerűen és rosszhiszeműen megkerülte. Azzal, hogy tömegével jegyeztetett be nem kereskedelmi felhasználásra szolgáló „pszeudovédjegyeket”² azért, hogy már a szakaszos regisztrálásnak a korábbi védjegyjogok jogosultjai számára fenntartott első részében generikus doménneveket igényelhessen, és ezeket aztán internetes portálok útján forgalmazhassa, a felperes doménnévhalmozóként (*domain grabber*) járt el.

Ezzel célzottan kihasználta a doménrendelet 11. cikke második bekezdésének láthatóan téves értelmezését, mivel helyesen az „&” különleges karaktert nem lett volna szabad elhagyni, hanem át kellett volna írni. Ezért a doménrendelet 21. cikke³ (1) bekezdésének *b*

² Pszeudo (görög) = előtagként valaminek állítólagos, látszólagos, képzeletbeli, hamis voltát jelöli; ál...

³ A .eu felső szintű domén bevezetéséről szóló 874/2004/EK rendelet (a továbbiakban doménrendelet) 21. cikkének („Spekulatív és visszaélésszerű regisztrálás”) szövege:

„(1) A regisztrált doménnevet a megfelelő peren kívüli vagy bírósági peres eljárás keretében vissza kell vonni, amennyiben a név azonos egy olyan névvel vagy összetéveszthetően hasonlít egy olyan névhez, amelyre a nemzeti és/vagy a közösségi jog által elismert vagy a nemzeti és/vagy a közösségi jog alapján keletkezett – például a 10. cikk (1) bekezdésében említett – jog vonatkozik, és amennyiben:

a) a doménnév használatára jogosult a nevet anélkül regisztráltatta, hogy a névhez joga vagy jogos érdeke fűződne; vagy

b) a név regisztráltatása rosszhiszeműen történt, vagy felhasználása rosszhiszeműen történik.

(2) Az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti jogos érdek abban az esetben bizonyítható, ha:

a) a doménnév használatára jogosult az alternatív vitarendezési eljárásról (ADR = Alternative Dispute Resolution) szóló értesítést megelőzően a doménnévet vagy a doménnévnek megfelelő nevet áruk vagy szolgáltatások felkínálásával kapcsolatban használta, vagy erre bizonyíthatóan előkészületeket tett;

b) a doménnév használatára jogosult olyan vállalkozás, szervezet vagy természetes személy, akinek, illetve amelynek – még a nemzeti és/vagy közösségi jog által elismert vagy a nemzeti és/vagy közösségi jog alapján keletkezett jog hiányában is – a doménnév a közismert elnevezése;

c) a doménnév használatára jogosult törvényesen, és nem kereskedelmi céllal, illetve tisztességesen használja a doménnevet, és nem törekszik a fogyasztók megtévesztésére, illetve arra, hogy sértse egy olyan név jó hírét, amelyre a nemzeti és/vagy közösségi jog által elismert vagy a nemzeti és/vagy közösségi jog alapján keletkezett jog vonatkozik.

pontja szerinti rosszhiszemű regisztráltatás esete áll fenn. Valamely, csupán a doménnév kiváltságos regisztrálása céljából igényelt „pszeudovédjegy” nem minősül a doménrendelet 10. cikkének (1) bekezdése⁴ szerinti korábbi jognak, így a doménnév visszavonása az említett rendelet 21. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint is megalapozott.

Az első fokon eljáró osztrák bíróság elutasította a keresetet. A fellebbezési bíróság pedig helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

A svéd felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

Az Osztrák Legfelsőbb Bíróság (*Obester Gerichtshof*), mivel úgy vélte, hogy a jogvita elbírálása a közösségi jognak és különösen a doménrendelet 21. cikkének az értelmezésétől

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti rosszhiszeműség abban az esetben bizonyítható, ha:

a) a körülmények arra utalnak, hogy a doménnevet elsősorban azzal a céllal regisztráltatták vagy szereztek meg, hogy azt valamely állami szervnek vagy egy olyan név jogosultjának, amelyre a nemzeti és/vagy közösségi jog által elismert, vagy a nemzeti és/vagy közösségi jog alapján keletkezett jog vonatkozik, eladják, bérbe adják vagy rá egyéb módon átruházzák; vagy

b) a doménnevet abból a célból regisztráltatták, hogy megakadályozzák, hogy valamely állami szerv vagy egy olyan név jogosultja, amelyre a nemzeti és/vagy közösségi jog által elismert, vagy a nemzeti és/vagy közösségi jog alapján keletkezett jog vonatkozik, az érintett nevet egy annak megfelelő doménnévben felhasználja, feltéve hogy

i. a bejegyzés igénylőjének ilyen jellegű magatartása bizonyítható; vagy

ii. a doménnevet a regisztrálás időpontjától számított legalább két éven keresztül nem használták megfelelő módon; vagy

iii. amennyiben egy olyan név jogosultja, amelyre a nemzeti és/vagy közösségi jog által elismert vagy a nemzeti és/vagy közösségi jog alapján keletkezett jog vonatkozik, illetve egy állami szerv doménnevének használatra jogosultja kifejezte azt a szándékát, hogy a doménnevet megfelelő módon kívánja használni, azonban az alternatív vitarendezési eljárás megindításának napjától számított hat hónapon belül ennek nem tesz eleget;

c) a doménnevet elsősorban azzal a céllal regisztráltatták, hogy egy versenytárs szakmai tevékenységét megzavarják; vagy

d) a doménnevet szándékosan arra használták fel, hogy az Internet-felhasználókat kereskedelmi haszonszerzés céljából a doménnév használatának jogosultja honlapjára vagy egyéb on-line címére irányítsák, oly módon, hogy megteremtették a lehetőségét annak, hogy a név összetéveszhető legyen egy állami szerv nevével, illetve egy olyan névvel, amelyre a nemzeti és/vagy közösségi jog által elismert, vagy a nemzeti és/vagy közösségi jog alapján keletkezett jog vonatkozik, és az összetévesztés valószínűsége a doménnév birtokosa internetes honlapjának vagy on-line elérhetőségének forrása, szponzorálása, kapcsolatai vagy jóváhagyása tekintetében, illetve az internetes honlapján vagy on-line címén található termék vagy szolgáltatás tekintetében áll fenn; vagy

e) a regisztrált doménnév egy olyan személynév, amely tekintetében a doménnév jogosultja és a bejegyzett doménnév között nem áll fenn bizonyítható kapcsolat.”

⁴ A doménrendelet 10. cikke a következőképpen rendelkezik: „(1) A nemzeti és/vagy a közösségi jog által elismert, illetve a nemzeti és/vagy a közösségi jog alapján keletkezett korábbi jogok jogosultjai ... jogosultak arra, hogy a .eu domainen történő, a nyilvánosság számára rendelkezésre álló bejegyzés kezdetét megelőző szakaszos bejegyzési időszakban doménnév regisztrálását igényeljék.

A 'korábbi jogok' kifejezés úgy értendő, mint amely magában foglalja többek között a bejegyzett nemzeti és közösségi védjegyeket, a földrajzi árujelzőket és eredetmegjelöléseket, továbbá – az adott tagállam nemzeti joga által biztosított védelem mértékéig – a lajstromozás nélkül oltalomban részesülő védjegyeket, kereskedelmi neveket, cégjelzéseket, cégneveket, családneveket, illetve védett irodalmi és művészi alkotások megkülönböztető címeit...”

függ, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette az EU Bírósága elé.

1. Úgy kell-e értelmezni a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *a*) pontját, hogy az ezen rendelkezés szerinti jog akkor is fennáll:
 - a*) ha egy védjegyet áruk vagy szolgáltatások vonatkozásában történő használat szándéka nélkül csak abból a célból lajstromoztattak, hogy a szakaszos regisztrálás első részében igényelhessék egy, a – német nyelvű – szokásos elnevezéssel azonos doménnév bejegyzését?
 - b*) ha a doménnév regisztrálásának alapját képező, egy, a – német nyelvű – szokásos elnevezéssel azonos védjegy a doménnévtől annyiban tér el, hogy a védjegy a doménnévből elhagyott különleges karaktereket tartalmaz, bár a különleges karaktereket át kellett volna írni, és azok elhagyása azt eredményezi, hogy a doménnév az összetéveszthetőséget kizáró módon eltér a védjegytől?
2. Úgy kell-e értelmezni a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *a*) pontját, hogy a jogos érdek csak a 21. cikk (2) bekezdésének *a*)–*c*) pontja szerinti esetekben áll fenn?
3. [Amennyiben erre a kérdésre nemleges válasz adandó,] akkor is fennáll-e a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *a*) pontja szerinti jogos érdek, ha a doménnév használatára jogosult, a – német nyelvű – valamely szokásos elnevezéssel azonos doménnevet egy tematikus internetes portálhoz akar felhasználni?
...
4. [Az első és a harmadik kérdésre adott igenlő válasz esetén] úgy kell-e értelmezni a doménrendelet 21. cikkének (3) bekezdését, hogy csak az *a*)–*e*) pont szerinti esetek alappozzák meg a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja szerinti rosszhiszeműséget?
...
5. [Amennyiben erre a kérdésre nemleges válasz adandó,] akkor is fennáll-e a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja szerinti rosszhiszeműség, ha a doménnevet a szakaszos regisztrálás első részében egy, a – német nyelvű – szokásos elnevezéssel azonos védjegy alapján jegyezték be, és ezt a védjegyet a doménnév használatára jogosult csak azért szerezte meg, hogy a szakaszos regisztrálás első részében igényelhesse a doménnév regisztrálását, és ezzel megelőzzön más érdekelteket, többek között az elnevezésen fennálló jogok jogosultjait?

A felek érvei

Az alperes álláspontja szerint ha egy védjegyet a használat szándéka nélkül, kizárólag egyes jogi előnyök megszerzése céljából lajstromoztatnak, „pszeudovédjegyről” van szó. Márpedig ennek a fajta védjegynek a doménrendelet 10. cikkének (1) bekezdése vagy a 21. cikk (1) bekezdésének *a*) pontja szerinti jogként való elismerése e rendelet azon különös rendelkezése.

zéseinek megkerülésére és az azokkal való visszaélésre való felhatalmazást – sőt, egyenesen bátorítást – jelentene, amelyeket éppen a „valódi” korábbi jogok jogosultjainak védelme érdekében fogadtak el. Az érv, amely szerint ez a cél nem kerül veszélybe azzal, hogy egy „szokásos elnevezést” regisztrálnak doménnévként, nem veszi figyelembe azt a tényt, hogy a doménrendelet 10. cikkének (1) bekezdése vagy a 21. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti korábbi érvényesíthető jogok szintén vonatkozhatnak szokásos elnevezésekre.

A Cseh Köztársaság az Európai Bírósághoz benyújtott észrevételeiben – a fő kérdésekben az Olasz Köztársaság támogatásával – úgy véli, hogy mindenekelőtt azt kell eldönteni, hogy az alapeljárásban a vitás védjegy bejegyztetése rosszhiszeműen történt-e. A tény, hogy a védjegyet kizárólag abból a célból lajstromoztatták, hogy a doménnév-regisztrálás első részében való részvételt biztosítsák, azt mutatja, hogy a felperest a kezdetektől fogva tisztességtelen szándék vezette, és a védjegyek eredeti rendeltetésétől eltérő célt követett. A felperes így jogosulatlan előnyhöz kívánt jutni, vagy a versenytársakat akarta hátrányos helyzetbe hozni.

Ráadásul a felperes szándékosan használta a nem megszokott és nyelvileg abszurd módon az „&” karaktereket a védjegy nevében. Az „&” karakterek spekulatív és opportunista használatát az is mutatja, hogy a felperes összesen 33, a köznyelvben szokásos elnevezést lajstromoztatott védjegyként, minden alkalommal az „&” karaktert használva az egyes betűk között. Amennyiben a nemzeti bíróság arra a következtetésre jut, hogy a kérdéses védjegy lajstromoztatása nem jóhiszeműen történt, a Cseh Köztársaság és az Olasz Köztársaság álláspontja szerint nem lehet úgy tekinteni, hogy az ezen a védjegyen alapuló jog a rendelet 21. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti jog.

A Cseh Köztársaság azon az állásponton van, hogy a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti rosszhiszeműség akkor áll fenn, ha a doménnevet a szakaszos regisztrálás első részében regisztrálták olyan védjegy alapján, amelyet a doménnév használatára jogosult kizárólag abból a célból szerzett meg, hogy a szakaszos regisztrálás első részében kérhesse doménnév bejegyzését, megelőzve így más érdekelt személyeket, beleértve a védjegy jogosultjait is.

Perösszefoglaló⁵

Ehelyütt *V. Trestenjak* főtanácsos perösszefoglalójának csak a negyedik és ötödik kérdéssel kapcsolatos részét tárgyalom, minthogy az Európai Bíróság ítélete is ezekre koncentrál. Nevezetesen:

E két kérdéssel, amelyeket célszerű együtt vizsgálni, az Osztrák Legfelsőbb Bíróság lényegében egyrészt arra keresi a választ, hogy a felperes magatartása rosszhiszeműnek mi-

⁵ C-569/08 ügyszám.

nősül-e a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja szerint, másrészt arra, hogy a rosszhiszeműséget bizonyító feltételek felsorolása a 21. cikk (3) bekezdésében kimerítő-e vagy sem (perösszefoglaló, 93. pont).

Rendszertani szempontból meg kell állapítani, hogy a doménrendelet 3. cikk második bekezdésének *a*) pontja megköveteli a jóhiszeműséget, amely a doménnév regisztrálása iránti kérelemhez csatolt nyilatkozat formájában szükséges eleme a szóban forgó kérelem érvényességének. Ennélfogva ugyanezen rendelet 20. cikke első bekezdésének *c*) pontja alapján a regisztrátor saját kezdeményezésére megindíthatja egy doménnév visszavonását, ha a használatra jogosult megsértette a regisztrálás feltételeit, a jóhiszeműség hiánya miatti visszavonás tehát feltételezi a rosszhiszeműségi ok regisztrátor által történő ellenőrzését, márpedig semmi nem korlátozza a rosszhiszeműség megállapításának lehetséges okait. Mivel általános elvről van szó, nehezen lenne hihető, hogy a jogalkotó hatáskört adott volna a regisztrátornak, hogy a rosszhiszeműséget hivatalból és korlátozások nélkül értelmezze, ha viszont a 21. cikk (3) bekezdésében található felsorolás kimerítőnek tekintendő, ez a bíróságon kívüli szerveknek és bíróságoknak a rosszhiszeműség értelmezésére vonatkozó hatáskörét az utóbbi rendelkezésben található felsorolásban kifejezetten rögzített esetekre korlátozná (perösszefoglaló, 97. pont).

Az előterjesztő bíróság által feltett kérdés ugyanakkor fontos, mivel kétségbe vonja, hogy a felperes magatartása megfelel-e a 21. cikk (3) bekezdésében kifejezetten felsorolt valamelyik helyzetnek. Amennyiben az egyébként tipikusan doménnévhalmozásra jellemző magatartások feltételei kimerítőek, úgy a kérdést előterjesztő bíróságnak a rosszhiszeműség hiányát kellett volna megállapítania (perösszefoglaló, 98. pont).

Másodszor, a rosszhiszeműség megalapozására a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja szerint alkalmas egyéb okok elfogadása esetén meg kell tudni állapítani a felperes terhére róható rosszhiszeműség elemzéséhez releváns szempontokat (perösszefoglaló, 99. pont).

Ebben a tekintetben az EU Bírósága már kifejtette, hogy a rosszhiszeműséget globálisan, az eset valamennyi releváns tényezőjét figyelembe véve kell megítélni. Még ha ezt egy, a KVR 51. cikke (1) bekezdése *b*) pontjának értelmezésére vonatkozó védjegyjogi ügy keretében állapította is meg, semmi sem szól ugyanennek az érvelésnek az analógia útján történő alkalmazása ellen. Mindkét esetben ugyanis jogok hivatalos nyilvántartásba történő bejegyzés általi megszerzéséről van szó, akár védjegyhez, akár egy doménnév kizárólagos használatához fűződnek (perösszefoglaló, 100. pont).

Ami az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekben említett tényezőket illeti, amelyek a felperes rosszhiszeműségének vizsgálata szempontjából jelentősek lehetnek, nevezetesen:

- a védjegy azon célból való megszerzésének körülményei, hogy a szakaszos regisztrálás első részében igényelhető legyen a doménnév regisztrálása;

- az a tény, hogy egy német nyelvű szokásos elnevezésről van szó; és
 - az „&” megjelölés esetlegesen visszaélészerű használata a doménrendelet 11. cikkében foglalt átírási szabályok befolyásolása érdekében,
- az alábbi kiegészítéseket szükséges tenni (perösszefoglaló, 101. pont).

Előzetesen jelezni kell, hogy az a tény, hogy egy védjegy jogosultjának csak az a célja, hogy egy védjegy olyan tagállamban való lajstromoztatásával, ahol nem kíván ehhez kapcsolódóan szakmai tevékenységet folytatni, versenytársaival szemben kedvezőbb helyzetbe kerüljön a doménnevek megszerzése tekintetében, önmagában még nem minősül a rosszhiszeműség bizonyítékának (perösszefoglaló, 102. pont).

A doménrendelet ugyanis a kedvezményes jogszerzés időszaka (*sunrise period*) létrehozásával maga teszi lehetővé a korábbi jogok, tehát a lajstromozott védjegyek jogosultjai számára, hogy kérjék az e korábbi jognak megfelelő doménnevet, előnyben részesítve őket azokkal a kérelmezőkkel szemben, akik ilyen jogokkal nem rendelkeznek. Az a körülmény tehát, hogy valaki kedvezőbb helyzetet teremt a maga számára, csak akkor értelmezhető „rosszhiszeműségként”, ha más tényezők egyidejű fennállása bizonyítja, hogy ez az előny rendes körülmények között nem állt volna fenn, és hogy ez a kedvező helyzet a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal tudatosan ellentétes magatartás eredménye. Éppen ezeket az egyéb tényezőket kell megvizsgálni, amelyek bizonyíthatják a felperes terhére róható rosszhiszeműséget (perösszefoglaló, 103. pont).

Ennek megfelelően ami a &R&E&I&F&E&N& védjegy megszerzésének körülményeit illeti, bár egy megjelölés jogosultja azt a választása szerinti országban lajstromoztathatja, az olyan országban bejegyzett védjegy, amelyben – amint az a kérdést előterjesztő bíróság által az Európai Bíróságnak megküldött ügyiratokból kitűnik – a jogosultja azt semmiképpen sem kívánja használni, nem fogja betölteni alapvető funkcióját, amely abban áll, hogy biztosítsa a fogyasztó vagy a végső felhasználó számára az áru vagy szolgáltatás származásának azonosíthatóságát. Mivel a felperes nem volt jelen a svéd piacon, a szóban forgó védjegy ott egyetlen árut vagy szolgáltatást sem védett (perösszefoglaló, 104. pont).

Mindazonáltal ez a tényező önmagában nem minősíti rosszhiszeműnek az alapeljárás felperesének magatartását, mivel, ahogy az említésre került, az EU védjegyjogi irányelve csak arra kötelezi a védjegy jogosultját, hogy a lajstromozás időpontjától számított legkésőbb öt éven belül használja a védjegyet (perösszefoglaló, 105. pont).

Ebben az összefüggésben a német nyelvből származó szóvédjegynek a svédországi, nem német nyelvű országban történő lajstromoztatása különös figyelmet igényel (perösszefoglaló, 106. pont).

Ennek megfelelően ez a tényező kétségtelenül arra mutat rá, hogy a védjegy csak kisegítő – bár szükséges – funkciót tölt be a doménnev megszerzésében. Tisztességes magatartás esetén a felperes a REIFEN védjegyet nem lajstromoztathatta volna német nyelvű országban, mivel a szokásos szóalakok nem rendelkeznek megkülönböztetőképességgel, különösen ha leíró jellegűek. Márpedig éppen ezekben az országokban kellene a védjegynek megfelelnie

a jogosult igényeinek, mivel tevékenységi piaca, a gumiabroncspiac a kérdést előterjesztő bíróság szerint az említett német nyelvű államokra korlátozódik (perösszefoglaló, 107. pont).

Természetesen a szokásos elnevezések nincsenek kizárva a „.de” vagy a „.at” névtartományból, ahogy a „.eu”-ból sem. Mivel azonban a felperes nem lajstromoztathatta a REIFEN védjegyet a német piacokon, ahol tevékenységét folytatni kívánta, meg kellett volna várnia a mindenki számára nyitva álló időszak (*landrush*) megnyílását ahhoz, hogy a más, ugyanezt a nevet megszerezni kívánó személyekkel egyenlő esélyekkel megpróbálja bejegyeztetni ezt a doménnevet az „*érkezési sorrendben történő kiszolgálás*” elve alapján, amely a *prior tempore potior iure* római jogi elv modern változata (perösszefoglaló, 108. pont).

Márpedig a használni nem kívánt védjegy lajstromoztatásának trükkjével a felperes csak azt érte el, hogy nem kellett megvárnia a nyilvánosság számára rendelkezésre álló bejegyzési időszak (*landrush period*) megnyílását más, ugyanezen doménnév iránt érdeklődők hátrányára, ellentétesen tehát a rendelet szellemével, amely az „*érkezési sorrendben történő kiszolgálás*” elvét érvényesíti ebben az időszakban is (perösszefoglaló, 109. pont).

Végül figyelembe kell venni az „&” megjelölés esetlegesen visszaélészerű használatát, amelyet a felperes a doménrendelet 11. cikkében foglalt átírási szabályok végrehajtásának befolyásolása érdekében alkalmazott (perösszefoglaló, 110. pont).

A második tényező ugyanis, amely hozzájárul ahhoz, hogy a felperes a verseny mindenki számára nyitva álló időszakában (*landrush*) a verseny elkerülésével szerezze meg a doménnevet, a védjegynek az „&” jel aránytalan és logikátlan használatával való leírása volt. Így a &R&E&I&F&E&N& megjelölésben az „&” jel elveszti hagyományos jelentését („and”, „és”), és csak egyfajta háttérként vagy díszítőelemként marad a valójában kívánt szóban, ami a regisztráláskor a jel törlését, de nem átírását indokolja (perösszefoglaló, 111. pont).

Egyebekben a 33 védjegynek az „&” jel ugyanilyen használatával történő tömeges bejegyeztetése a Svéd Iparjogvédelmi Hivatalnál utalhat a doménnévbirtokos jóhiszeműségének a hiányára, mivel ezek a bejegyzések adott esetben megvalósíthatják a 21. cikk (3) bekezdésének *a)*, *b)* vagy *d)* pontjában leírt doménnévhalmozás (*domain grabbing*) tipikus magatartásainak minősülő valamelyik körülményt (perösszefoglaló, 112. pont).

Mindezek a körülmények emlékeztetnek a joggal való visszaélés tilalmának elvére, amellyel kapcsolatban az Európai Bíróság már kimondta, hogy a visszaélészerű gyakorlat bizonyításához olyan objektív körülmények együttes fennállása szükséges, ahol a közösségi szabályok formális betartása ellenére sem valósul meg e szabályok célja, továbbá egy szubjektív elem, a közösségi szabályok alapján előnyszerzésre irányuló szándék fennállása, amikor mesterséges módon teremtik meg az előny megszerzéséhez szükséges feltételeket (perösszefoglaló, 113. pont).

A fenti megfontolásokra tekintettel a negyedik és az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének – a szempontokat nem kimerítően meghatározó – (3) bekezdésével együttesen értelmezett *b)* pontja értelmében vett rosszhi-

szeműség-fogalom vizsgálatához a nemzeti bíróságnak az adott ügyre jellemző valamennyi releváns tényezőt figyelembe kell vennie, különösen:

- a védjegy megszerzésének körülményeit, különösen az arra irányuló szándékot, hogy a védjegy ne kerüljön használatra azon a piacon, amelyre vonatkozóan az oltalmat kérelmezték;
- azt a tény, hogy német nyelvű szokásos elnevezésről van szó;
- az „&” megjelölés esetlegesen visszaélészerű használatát a doménrendelet 11. cikkében foglalt átírási szabályok befolyásolása érdekében;
- ha a regisztráltatás kizárólagos célja, hogy az említett rendeletben meghatározott szakaszos bejegyzés első részében (*sunrise period*) igényelhető legyen a védjegynek megfelelő doménnév regisztrálása (perösszefoglaló, 114. pont).

Összefoglalva:

Az ebben az indítványban elvégzett elemzés arra készlet, hogy olyan megoldást javasoljak – mondja – amelynek értelmében, bár nézetem szerint nehezen tagadható, hogy a felperesnek fennáll a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *a*) pontja szerinti joga, bizonyos körülmények összessége alapján a rosszhiszeműsége mégis bizonyítható (perösszefoglaló, 115. pont).

A nemzeti védjegy megszerzése olyan jognak minősül, amely a jogosultat az említett rendelet által megkövetelt jogi helyzet kedvezményezettjévé teszi, ettől a kedvezménytől őt csak a védjegynek a megfelelő nemzeti jog szerinti eljárásban történő törlésével lehetne megfosztani. Márpedig a védjegy és a doménnév közötti különbség az átírási szabályok láthatóan helyes alkalmazásából fakad, ennek megfelelően ezt az eltérést sem lehet a terhére róni jogának a hivatkozott 21. cikk (1) bekezdésének *a*) pontja szerinti visszavonását illetően (perösszefoglaló, 116. pont).

Mindazonáltal a felperes különböző cselekményei képezik annak a láncnak a szemeit, amelynek végén a doménnév regisztrálása áll. Annak ellenére, hogy mindezek a lépések egyenként eljárási szempontból érvényesek, az eljárás egésze a rendelet rendelkezéseinek megkerülésére irányuló szándékot sejtet egy olyan védjegy révén, amely a védjegy jogosultja számára csak azért szükséges, hogy hasznot húzhasson a doménnevek szakaszos regisztrálásának első részéből. Azzal, hogy így cselekedett, a felperes olyan előnyhöz jut az ugyanazon – ráadásul egy német szokásos elnevezésnek megfelelő – doménnév iránt érdeklődőkkel szemben, amit tisztességes magatartással nem szerezhetett volna meg (perösszefoglaló, 117. pont).

Visszaélészerű magatartásával ugyanis megakadályozza a többi érdekeltet abban, hogy részt vegyenek a doménnév megszerzésében az „érkezési sorrend szerinti kiszolgálás” elve alapján. Ennek a magatartásnak „seniális lépésként” való elfogadása azt jelentené, hogy a leggyorsabb helyett az a legügyesebb nyer, aki a rendelet szellemével ellentétesen, a legkedvezőbb kikaput találja meg (perösszefoglaló, 118. pont).

Ítélet⁶

Az EU Bírósága 2010. június 3-án hozott ítéletével a főtanácsos álláspontját tette magáévá.

Amint azt a perösszefoglaló kapcsán már jeleztem, az ítélet az Osztrák Legfelsőbb Bíróság által feltett negyedik és ötödik kérdésre összpontosít.

A negyedik kérdésről

Az elsőként vizsgálandó negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a doménrendelet 21. cikke (3) bekezdésének *a)–e*) pontja kimerítően felsorolja-e a rosszhiszeműséget megalapozó körülményeket (ítélet, 31. pont).

Hangsúlyozni kell, hogy a 733/2003 EK rendelet⁷ célja különösen a doménnevek spekulatív és visszaélészerű bejegyzésére irányuló általános politika elfogadása, amelynek biztosítása kell, hogy a nemzeti és/vagy a közösségi jog által elismert, illetve a nemzeti és/vagy közösségi jog alapján keletkezett korábbi jogokat tiszteletben tartsák. Ezen általános politikát konkrétabban a doménrendelet 21. cikke foglalja szövegbe, amely cikk lényegében előírja, hogy a spekulatív vagy visszaélészerű módon regisztrált doménnevet vissza kell vonni (ítélet, 36. pont).

Márpedig veszélyeztetné a doménnevek – jellegüknél fogva különböző ténybeli és jogi körülmények által jellemezhető – spekulatív vagy visszaélészerű regisztrálásának megghiúsítására irányuló célt, ha a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja szerinti rosszhiszeműséget csak az említett cikk (3) bekezdésének *a)–e*) pontjában kimerítően felsorolt körülmények alapozhatnák meg (ítélet, 37. pont).

Végezetül a doménrendelet preambulumának (16) bekezdéséből az következik, hogy a regisztrátornak a spekulatív és visszaélészerű bejegyzések lehető legeredményesebb kiküszöbölése érdekében figyelembe kell vennie az ezen a téren alkalmazott legjobb nemzetközi gyakorlatot és különösen a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) vonatkozó ajánlásait. Márpedig – amint arra az Európai Bizottság is rámutat – a WIPO-nak az internetes doménnevekre vonatkozó konzultációs folyamatról szóló, 1999. április 30-i zárójelentéséből és különösen a „rosszhiszeműség” fogalmáról szóló 171. sz. jelentés 2. cikkéből egyértelműen az következik, hogy a rosszhiszeműséget megalapozó körülmények felsorolása, amely egyébként nagyrészt a doménrendelet 21. cikkének (3) bekezdésében szereplő felsorolás átvétele, nem kimerítő (ítélet, 38. pont).

A negyedik feltett kérdésre tehát az a válasz adandó, hogy doménrendelet 21. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az említett rendelkezés a)–e) pontjában felsoroltakon kívül más körülmények is megalapozhatják a rosszhiszeműséget (rendelező rész és ítélet, 39. pont).

⁶ C-569/08 ügyszám.

⁷ A felső szintű (top-level) doménnevek regisztrálásáról szóló előző közösségi rendelet.

Az ötödik kérdésről

Ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság az EU Bíróságát lényegében a rosszhiszeműség a doménrendelet 21. cikk (1) bekezdése *b*) pontjában szereplő fogalmának az értelmezésére kéri (ítélet, 40. pont).

E rendelkezés értelmében amennyiben a bejegyzett doménnév azonos egy olyan névvel, vagy összetéveszthetően hasonlít egy olyan névhez, amelyre a nemzeti és/vagy az uniós jog által elismert vagy a nemzeti és/vagy az uniós jog alapján keletkezett jog vonatkozik, és amennyiben a név bejegyeztetése rosszhiszeműen történt vagy felhasználása rosszhiszeműen történik, ezt a doménnevet vissza kell vonni (ítélet, 41. pont).

Márpedig a rosszhiszeműségét átfogóan, az eset valamennyi releváns tényezőjét figyelembe véve kell megítélni (lásd analógia útján a C-529/07. sz., a Lindt-ügyben hozott ítélet⁸ 37. pontját – jelen ítélet, 42. pont).

Konkrétabban az alapügy felpereséhez hasonló magatartást jellemző elemek tekintetében az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő ténybeli megállapításokat figyelembe véve az alábbi következtetések vonhatók le (ítélet, 43. pont).

Először is meg kell vizsgálni, hogy a &R&E&I&F&E&N& szóvédjegyet milyen körülmények között jegyezték be (ítélet, 44. pont).

E tekintetben elsőként figyelembe kell venni az alapügy felperesének a védjegy lajstromozása iránti kérelme benyújtása időpontjában fennálló szándékát, amelyet szubjektív elemként az eset objektív körülményeire tekintettel kell meghatározni (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Lindt-ügyben hozott ítélet 41. és 43. pontját – jelen ítélet, 45. pont).

A védjegy lajstromozásának oly módon történő kérelmezése, hogy a kérelmezőnek nem áll szándékában önmagában a védjegy használata, hanem csupán az a célja, hogy ezt követően az e védjegyhez kapcsolódó jogosultság alapján a doménrendelet 21. cikkében előírt szakaszos bejegyzés első részében bejegyeztessen egy .eu felső szintű doménnevet, bizonyos körülmények között megalapozhatja a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja értelmében vett rosszhiszemű magatartást (ítélet, 46. pont).

A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság határozatából kitűnik, hogy a felperes, bár Svédországban biztonsági övekhez lajstromoztatta a &R&E&I&F&E&N& szóvédjegyet, valójában gumiabroncs-kereskedelmi internetes portál üzemeltetését tervezte, amelyet be kívánt jegyeztetni (ítélet, 47. pont).

Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság megállapításai és magának az alapügy felperesének a nyilatkozata alapján leszögezhető, hogy az alapügy felperesének nem állt szándékában az ily módon lajstromoztatott védjegynek a lajstromozás által érintett termékekre való használata (ítélet, 48. pont).

⁸ „Csokoládényuszi-ügy”; ism. *dr. Vida Sándor: Az Európai Bíróság védjegyjogi gyakorlata II.* Miskolc, 2010, p. 207.

Másodszor, a kérdéses védjegy megjelenítése szintén releváns lehet a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja értelmében vett rosszhiszeműség fennállásának megítélése szempontjából (lásd analógia útján a fent hivatkozott, Lindt-ügyben hozott ítélet 50. pontját – jelen ítélet, 49. pont).

E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a minden egyes karaktert megelőző és követő különleges karakterektől eltekintve a &R&E&I&F&E&N& szóvédjegy megfelel egy német nyelvű szokásos elnevezésnek, mégpedig a „Reifen” (gumiabroncsok) szónak. Ezenfelül meg kell jegyezni, hogy szemantikai és vizuális értelemben e védjegyet szokatlan és nyelvi szempontból ésszerűtlen megjelenítés jellemzi. A „&” különleges karakter ugyanis, amelyet minden betű elé és mögé beiktattak, ezért mindenfajta jelentéstartalmát elveszítette. Ez a megjelenítés tehát arra utalhat, hogy a különleges karakter beiktatásának csupán az említett védjegyben rejlő szokásos elnevezés elrejtése volt a célja (ítélet, 50. pont).

Harmadszor, a magatartás ismétlődő jellege szintén figyelembe vehető annak értékelése során, hogy megvalósítja-e a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja értelmében vett rosszhiszeműséget. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az alapügy felperese Svédországban összesen 33 olyan védjegyet lajstromoztatott, amelyek német nyelvű szokásos elnevezéseknek felelnek meg, és amelyekben az „&” különleges karaktert minden esetben a lajstromoztatni kívánt megjelölésben szereplő egyes betűk elé, illetve mögé illesztette (ítélet, 51. pont).

Negyedszer, az események sorrendje is releváns értékelési szempont lehet. A jelen ügyben az a körülmény, hogy az alapügy felperese a &R&E&I&F&E&N& szóvédjegyet csak nem sokkal a .eu felső szintű doménnevek szakaszos regisztráltatása első részének a kezdete előtt regisztráltatta, szintén különös figyelmet érdemel annak megítélése során, hogy esetlegesen fennáll-e a rosszhiszeműség. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből e tekintetben kitűnik, hogy az alapügy felperese az említett védjegy lajstromozását a hatáskörrel rendelkező svéd hatóságnál 2005. augusztus 11-én kérelmezte, és e hatóság 2005. november 25-én adott helyt a kérelemnek, míg az EURid bejelentette, hogy a .eu felső szintű doménnevek bejegyztetése 2005. december 7-én kezdődik (ítélet, 52. pont).

Ezen háttér alapján megállapítható, hogy bár a &R&E&I&F&E&N& svéd szóvédjegy továbbra is érvényes, mivel nem érinti megszűnés megállapítása vagy törlés, a védjegy lajstromoztatásának a körülményei megvalósíthatják a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja értelmében vett rosszhiszeműséget (ítélet, 53. pont).

Másodszor, azon körülmények tekintetében, amelyek között a *reifen.eu* doménnév bejegyzésre került, először is meg kell állapítani, hogy a különleges karaktereknek vagy írásjeleknek a jogosult által érintett nevek tekintetében történő visszaélészerű használata a doménrendelet 11. cikkében szereplő átírási szabályokra tekintettel releváns tényező lehet annak értékelése során, hogy a doménnév jogosultja részéről fennáll-e a rosszhiszemű magatartás (ítélet, 54. pont).

Az említett cikk második bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben az a név, amelyre korábbi jog alapján támasztanak igényt, olyan különleges karaktereket tartalmaz, mint a „&” karakter, „azokat az ennek megfelelő doménnévtől teljes egészében el kell hagyni, kötőjellel kell pótolni, vagy – ha lehetséges – át kell írni”. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból azonban kitűnik, hogy a felperes az utóbbi lehetőség alapján elérte, hogy &R&E&I&F&E&N& szóvédjegyéből az összes „&” karaktert töröljék, és így tudta regisztráltatni a *reifen.eu* doménnevet (ítélet, 55. pont).

Emlékeztetni kell arra, hogy a doménrendelet 21. cikke annak érdekében, hogy a korábbi jogok jogosultjainak megfelelő lehetőségük legyen azoknak a neveknek a regisztráltatására, amelyek tekintetében jogokkal rendelkeznek, amint az a rendelet (12) preambulumbekzdéséből is következik, bevezette a szakaszos regisztráltatásra irányuló eljárást (ítélet, 65. pont).

A doménrendelet 21. cikke szerint ez az eljárás két részből áll. A szakaszos regisztrálás első részében doménnévként kizárólag a bejegyzett nemzeti és közösségi védjegyeknek, a földrajzi árujelzőknek és az állami szervek neveinek és betűszavainak a bejegyzését lehet kérelmezni. A második rész az első rész folyamán regisztrálható neveket, valamint azokat a neveket érinti, amelyekre bármely egyéb korábbi jog vonatkozik (ítélet, 66. pont).

Következésképpen a .eu felső szintű doménnevek regisztrálásának általános megnyitása csak a szakaszos regisztrálásra előírt határidő leteltével kezdődhet meg (ítélet, 67. pont).

Úgy tűnik tehát, hogy az olyan doménnév, mint amelyet az alapügy érint, amely önmagában egy szokásos elnevezésnek felel meg, a szakaszos bejegyzés első részében csak egy kerülőútként e célból létrehozott és lajstromoztatott védjegy alapján jegyeztethető be (ítélet, 68. pont).

A szóvédjegy lajstromoztatásának hiányában ugyanis az alapügy felperesének meg kellett volna várnia a .eu felső szintű doménnevek regisztrálásának általános megnyitását ahhoz, hogy kérelmét benyújtsa, az ugyanezen doménnévben érdekelt valamennyi más személyhez hasonlóan kockáztatva ezzel azt, hogy az „érkezési sorrend” elvének megfelelően egy másik, az övénél korábban benyújtott regisztrálás iránti kérelem megelőzi (ítélet, 69. pont).

Az olyan magatartást tehát, amely nyilvánvalóan arra irányul, hogy megkerülje a doménrendelet által bevezetett szakaszos bejegyzés iránti eljárást, figyelembe kell venni a doménrendelet 21. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja értelmében vett rosszhiszemű magatartás fennállásának a vizsgálatakor (ítélet, 70. pont).

Harmadszor, az, hogy a szokásos elnevezéseknek megfelelő doménnevek bejegyzése iránt nagyszámú kérelmet nyújtottak be, szintén releváns ténykörülmeny lehet a rosszhiszemű magatartás fennállásának a doménrendelet célja alapján történő vizsgálatakor, mely cél a doménnevek spekulatív vagy visszaélészerű regisztrálásának és használatának a megelőzésében és kiküszöbölésében áll. E tekintetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapügy felperese 180 ilyen jellegű kérelmet terjesztett elő (ítélet, 71. pont).

Ezenfelül a jelen ítélet 70. pontjában jellemzethez hasonló magatartás arra irányul, hogy jogtalan előnyt szerezzen az ugyanazon doménnévben érdekelt minden más olyan személy kárára, aki nem rendelkezik olyan korábbi joggal, amelyre hivatkozhatna, és akinek ezért meg kell várni a .eu felső szintű doménnevek regisztrálásának az általános megnyitását ahhoz, hogy regisztrálás iránti kérelmét benyújtsa (ítélet, 76. pont).

Az ötödik feltett kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 874/2004 EK rendelet 21. cikke (1) bekezdésének az ugyanezen cikk (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett b) pontja értelmében vett rosszhiszemű magatartás fennállásának a vizsgálatokor a nemzeti bíróságnak az adott ügyre jellemző valamennyi releváns tényezőt figyelembe kell vennie, és különösen azokat a körülményeket, amelyek között a védjegyet bejegyezték, illetve amelyek között a .eu felső szintű doménnevet regisztrálták.

A védjegy bejegyeztetésének körülményei tekintetében a nemzeti bíróságnak különösen az alábbiakat kell figyelembe vennie:

- arra irányuló szándék, hogy a védjegy ne kerüljön használatra azon a piacon, amelyre vonatkozóan az oltalmat kérelmezték;*
- a védjegy megjelenítése;*
- nagyszámú, (a köznyelvben – V. S.) szokásos elnevezéseknek megfelelő egyéb védjegy bejegyeztetése; és*
- a védjegynek rövid idővel a .eu felső szintű doménnevek szakaszos regisztrálásának megkezdése előtt való bejegyeztetése.*

A .eu felső szintű doménnév regisztrálásának körülményeit illetően a nemzeti bíróságnak különösen az alábbiakat kell figyelembe vennie:

- a 874/2004 rendelet 11. cikke értelmében vett különleges karakterek vagy írásjelek spekulatív vagy visszaélészerű használata az e cikkben foglalt átírási szabályok alkalmazása tekintetében;*
- a rendeletben előírt szakaszos regisztrálás első részében történő regisztrálás, amelynek alapja az alapügyletet jellemzőhöz hasonló körülmények között megszerzett védjegy;*
- szokásos elnevezéseknek megfelelő doménnevek regisztrálása iránti kérelmek nagy számban való benyújtása (rendelkező rész és ítélet, 77. pont).*

Az első, a második és a harmadik kérdésről

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik és ötödik kérdésre adott válasza, valamint az alapügy körülményeire tekintettel az első három előterjesztett kérdésre nem szükséges válaszolni (ítélet, 78. pont).

Kommentárok

S. Ernst professzor⁹ szerint a .eu felső szintű doménnevek bejegyzése Németországban egyrészt kuriózumokat, másrészt sok bosszúságot eredményezett. Kuriózum volt, hogy a hagyományos fajtanevek egész áradata jelent meg védjegybejelentések formájában, mégpedig olyan áruk és szolgáltatások megjelölésével, amelyek tekintetében ezek a fajtanevek a piacon áruk vagy szolgáltatások megjelölésére nem is szolgálhattak volna. Kifejezetten mulatságos volt, amikor olyan védjegybejelentést nyújtottak be, amelynek árujegyzékében pl. az „atom-bomba” szó szerepelt. Feltételezhető, hogy a bejelentő arra törekedett, hogy a közérdekből történő elutasítást (*Freihaltebedürfnis*) elkerülje.

A Német Szabadalmi és Védjegy hivatal elbírálási gyakorlata ingadozó volt. Eleinte minden bejelentést elfogadtak, mivel abszolút lajstromozást gátló ok nem állt fenn. Amint azonban az ilyen furcsa védjegybejelentések száma megnőtt, az elbírálók gyanakodni kezdtek, és megkezdődött a bejelentések elutasítása. Az elutasító határozatok indokolása eleinte kevésbé, később pedig egyre inkább volt meggyőző.

A bejelentők az elutasítást általában nem is vitatták, hiszen a bejegyzési eljárás egyébként is annyi ideig tartott volna, hogy ha még be is jegyzik a védjegyet, a doménnév megszerzéséhez szükséges határidő (*sunrise period*) már régen lejárt volna. Ezért a Német Szabadalmi Bíróság elé ilyen ügy nem is került.

Ugyanakkor ezek a furcsa eljárások a Német Szabadalmi és Védjegy hivatalnak jelentős bevételt hoztak, de a bejelentők számára is előnyös volt, hogy a doménnevet a védjegy alapján megszerezték. Ezenfelül az ötéves türelmi időn belül még jogérvényesítésre is volt elvi lehetőségük.

Sőt, még arra is akadt példa, hogy az így (mellékesen – V. S.) megszerzett védjegy alapján eredményes jogérvényesítésre is sor kerüljön (Düsseldorfi Fellebbviteli Bíróság 2007. 09. 11 – I-20 U 21/07/ ügyszám).

Mindenesetre az EU Bírósága nem így ítéli meg a helyzetet. Egyébként józan ésszel alig képzelhető el, hogy a *reifen.eu* doménnévként ablaktisztító szerre (Reinigung és Fenster, azaz magyarul: tisztítás és ablak német szavak első 3-3 betűje) ésszerűen használható lett volna; a „reifen” szó pedig védjegyként ugyancsak nem.

A ponteu (.eu) doménnév bejegyzésére meghatározott határidő régen lejárt. A tapasztalatokból azonban a szabadalmi hivataloknak, a bíróságoknak, mindenekelőtt pedig a doménnevek regisztrátorainak le kellene vonniuk a tanulságokat. Minthogy fajtanevek védjegyként nem oltalmazhatóak, kézenfekvő volt, hogy az „értelmetlen” árukkal kerülő utat fognak használni a doménnevek kedvezményes regisztrálási lehetőségének igénybevétele céljából. Úgy tűnik, hogy az eddigiekben még a gyenge lábakon álló magyarzatokat is elfo-

⁹ Stefan Ernst: EU-Domain: Kuriositätenkabinett in „sunrise-period” juris. PraxisReport, 2010. 8. sz., 2010. 08. 20.

gadták, példa erre a ZDF doménnév,¹⁰ amely a Zweibrückner Damenfriseur¹¹ megjelölés rövidítése. Ez szintén példa lehetne a rosszhiszemű védjegybejelentésre.

Problémát jelent, hogy a regisztrált doménnév visszavonására csak kontradiktórius eljárásban van lehetőség. Ez azt jelenti, hogy a panaszosnak egy hasonlóképpen gyenge lábakon álló „fajtavédjegy” (pszudovédjegy – V. S.) jogosultjának kellene lennie. Ezért a kommentár szerzője kíváncsian várja, hogy ha újból hasonló konstrukciójú doménnév-regisztrációs eljárás megalkotására kerül sor, akkor a kedvezményes regisztrációs eljárásra (*sunrise period*) milyen szabályokat fognak majd alkotni.

M. Viefhues¹² szintén arról számol be, hogy a kedvezményes regisztrációs időszak kihasználása érdekében mások is jelenthettek be különböző városneveket, illetve fajtaneveket védjegyként, pl. OX&FORD, BARC&ELONA, LI&VE stb. A választottbírók reakciói eltérőek voltak: előfordult, hogy az ilyen védjegybejelentéseket jogszerűnek tekintették, és a panaszost bírósági eljárásra utasították. Más esetekben megállapították, hogy a védjegybejelentés ellentétes a doménrendelettel, és helyt adtak a panasznak, s intézkedtek a regisztrálás visszavonása iránt.

J. Pühr¹³ kommentárját a sajátos eljárás jogszabályi hátterének ismertetésével kezdi: a doménrendelet 22. cikke értelmében a felső szintű doménnevek visszavonását a Cseh Gazdasági és Mezőgazdasági Kamara Választottbíróágánál lehet kezdeményezni. Ennek határozatát a vitatott doménnév bejelentője szerinti illetékes rendes bíróságnál lehet megtámadni.

Az adott ügyben a doménnév használatára jogosult osztrák alperes ellen indított eljárás megjárta minden bírósági fórumot, míg az az Osztrák Legfelsőbb Bíróság elé került, amely az EU Bíróságtól kért jogértelmezést.

Az Osztrák Legfelsőbb Bíróság összesen hat kérdést intézett az EU Bíróságához, amely utóbbi csak a visszaélészerű regisztrálás tárgyában feltettekre válaszolt. Ez persze tökéletesen elegendő is volt, mert ha a regisztrálási igény bejelentése rosszhiszeműen történt, úgy az ügy elbírálása szempontjából a többi kérdés már nem releváns.

Magáról az ítéletről azt mondja, hogy az a doménnévhalmozás (*grabbling*) elleni erőteljes figyelmeztetésként (*starkes Signal*) is értelmezhető. Egyébként ritka, hogy a rosszhiszeműségnek ennyi eleme együtt legyen tetten érhető – mondja – valamint, hogy ezek kézenfekvősége ennyire nyilvánvaló legyen. Az meg különösen ritka, hogy a doménnév használatára

¹⁰ Zweites Deutsches Fernsehen – az egyik legnépszerűbb német televíziós csatorna

¹¹ Magyarul: Zweibrücken Női Fodrászat; – Zweibrücken = Münchenben az Isar folyó felett ívelő kettős híd neve.

¹² M. Viefhues: EuGH: Eintragung von *www.reifen.eu* durch Trick mit Sonderzeichen bösglaubig erschlichen. GRUR-Prax, 2010, 13. sz., p. 288.

¹³ GRUR Int., 2010, p. 855.

jogosult a tényeket ilyen leplezetlenül adja elő, sőt, hogy minden fórumot igénybe vegyen, hogy vélt igazának érvényt szerezzen.

Az ítélet fő érdeme – mondja – hogy az egymástól meglepően eltérő, igaz, azonos végeredményt tükröző állásfoglalások (EK Bizottsága, Cseh Köztársaság, Olasz Köztársaság, főtanácsos) értékelésének eredményeképpen meggyőző iránymutatást tartalmaz.

Érdekességként megemlítem még, hogy a *Società Italiana Brevetti*¹⁴ (Olasz Szabadalmások Egyesülete) az ítéletet ismertető rövid kommentárban azzal üdvözli azt, hogy az a rosszhiszeműség fogalmát széleskörűen értelmezi. Nézete szerint az ítélet jó hírt jelent azoknak a védjegyjogosultaknak, akik úgy vélik, hogy a védjegyükkel azonos vagy ahhoz az összetéveszthetőségig hasonló doménnevet harmadik személy rosszhiszeműen regisztráltatta.

Megjegyzések

1. Az ügy tényállása sajátos, nem is említve a bonyolult doménrendelet előírásait. Általánosságban beszélve meglepő, hogy milyen sokan használtak pszeudovédjegyeket, azaz fajtaneveket a védjegybejelentésben céljaik eléréséhez, azaz a kedvezményes doménnévbejelentési eljárás igénybevételéhez. Az itt bemutatott eset csak egyike a kirívóaknak, amint az *Ernst* és *Viefhues* kommentárjából is következik.
2. Az EU Bírósága meggyőző ítéletében differenciáltan kezeli a védjegyjogi, valamint a doménnévjogi kérdéseket, amikor külön-külön határozza meg azokat a szempontokat, amelyeket az eljáró nemzeti bíróságnak tisztázni kell. Az osztrák joggyakorlat ismeretében bizonyosra vehető, hogy ez a feladat első lépésben nem az Osztrák Legfelsőbb Bíróságra, hanem az alsófokú bíróságokra hárul.
3. Metodikai szempontból figyelemre méltó az analógia alkalmazása, nevezetesen védjegyügyben kifejtett szempontoknak doménnévügyre való transzponálása (ítélet, 42. és 49. pont).
4. Dogmatikailag figyelemre méltó a főtanácsosnak az a nézete, hogy a rosszhiszeműség jellemzőit a „joggal való visszaélés tilalmának elvéhez” hasonlítja (perösszefoglaló, 113. pont és az ott hivatkozott C-110/99 és C-515/03 ügyben hozott ítélet). Az EU Bírósága ítéletében nem veszi ugyan át ezt a „filozófiát” (*Dawson*¹⁵ használja ezt a kifejezést), megelégszik a jogtalan előnyszerzés megállapításával, ami talán objektívebb tartalmú, mint a joggal való visszaélés fogalma, amely utóbbiban valamivel több a szubjektivitás.
5. Egybevetve az itt bemutatott ítéletnek a rosszhiszeműség jellemzőire vonatkozó megállapításait a csokoládényuszi-ügyben¹⁶ hozott ítéletnek a rosszhiszeműség ismérveire

¹⁴ Broad interpretation of „bad faith registration” confirmed in Reifen.eu. Intellectual Property Magazine. 2010. július, p. 13.

¹⁵ N. M. Dawson: Bad faith in European trademark law. Intellectual Property Quarterly, 2011. p. 229.

¹⁶ *Vida*: i. m. (8. lábjegyzet)

vonatkozó hasonló megállapításaival, lényeges többletelemet nem látok. Ezért az itt bemutatott ítélet véleményem szerint a korábbi precedens megerősítését jelenti.

Egyébként is többen megállapították már, hogy a rosszhiszeműség kritériumainak elvont meghatározása sokkal nehezebb, mint annak az eset konkrét körülményei alapján történő megállapítása.

6. Befejezésül álljon itt az ír *Dawson*¹⁷ professzornak a védjegyjogi rosszhiszeműség brit és közösségi joggyakorlatát elemző terjedelmes tanulmányából az a következtetés, hogy a lendületes (*heady*) jogharmonizációt követő napokban sem az elmélet, sem a gyakorlat nemigen foglalkozott a rosszhiszeműség kérdésével. 15 év után azonban úgy tűnik, hogy mind a lajstromozási gyakorlatban, mind a gazdasági versenyben, különösen a tisztességtelen versenyben ennek a magatartásnak a jelentősége növekvőben van.

¹⁷ *Dawson*: i. m. (16).